

УДК 65.01:658

Каспрук Святослав Ігорович

аспірант

Львівського університету бізнесу та права

Kaspruk Svyatoslav

Postgraduate Student of the

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0009-0004-7264-8591

**ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВ
FEATURES OF ASSESSING THE LEVEL OF DEVELOPMENT OF
ENTERPRISES**

Анотація. У статті розкрито особливості оцінювання рівня розвитку підприємства в сучасних і складних умовах, в умовах ризику та невизначеності. Виявлено, що успішний розвиток підприємства передбачає не лише реакцію на зовнішні зміни, але й внутрішню реорганізацію та вдосконалення управлінських процесів. Важливим аспектом є інноваційний підхід до вирішення завдань, орієнтований на досягнення конкурентних переваг у сучасному ринковому середовищі. Встановлено, що актуальними вимогами до розвитку підприємства є не тільки абсолютне підвищення рівня стратегічного розвитку, а й забезпечення ефективного використання складових розвитку з урахуванням їх якісних характеристик. З'ясовано, що застосування системних методик стратегічного аналізу управління дозволяє отримати комплексний погляд на ситуацію. Зазначено, що для забезпечення стабільності діяльності підприємства необхідно оцінити рівень

стратегічного розвитку. Встановлено, що оцінка стану стратегічного розвитку підприємства базується на оцінці використання її складових, зокрема таких як фінансова складова, управлінська складова, технічна (виробнича) складова та інноваційна складова. З'ясовано, що економічний розвиток підприємства – це не тільки незворотна, контрольована, цілеспрямована, закономірна, кількісна, якісна та суттєва зміна економічної системи підприємства, а й оптимальний результат або стан ефективного функціонування господарської діяльності в довгостроковій перспективі. Виявлено, що в умовах сучасного економічного розвитку велике значення для підприємств різних форм власності має забезпечення позитивного фінансового становища, що впливає на прийняття ефективних управлінських рішень та розвиток підприємства в цілому. Визначено, що розвиток підприємства повинен здійснюватися таким чином, щоб усі зміни, що відбуваються на підприємстві, в технологічному комплексі, у виробництві, в інноваційній діяльності, в організаційно-управлінській діяльності могли підтримувати і підвищувати його прибутковість і стабільність, а також інші відповідні характеристики цього процесу. Перспективою подальших досліджень є удосконалення системи та інструментарію економічної діагностики рівня готовності підприємства до здійснення інноваційної стратегії в сучасних умовах.

Ключові слова: *підприємство, стратегія підприємства, бізнес-цілі підприємства, бізнес-процеси, ресурси, управлінські рішення, інновації, результати, розвиток підприємства.*

Summary. *The article reveals the features of assessing the level of development of an enterprise in modern and difficult conditions, under conditions of risk and uncertainty. It was revealed that the successful development of an enterprise involves not only a reaction to external changes, but also internal reorganization and improvement of management processes. An*

important aspect is an innovative approach to problem solving, focused on achieving competitive advantages in the modern market environment. It has been established that the current requirements for the development of an enterprise are not only an absolute increase in the level of strategic development, but also ensuring the effective use of development components, taking into account their qualitative characteristics. It has been established that the use of systemic methods of strategic management analysis allows one to obtain a comprehensive view of the situation. It is indicated that in order to ensure the stability of the enterprise, it is necessary to assess the level of strategic development. It has been established that the assessment of the state of strategic development of an enterprise is based on an assessment of the use of its components, in particular, such as the financial component, the managerial component, the technical (production) component and the innovative component. It was found that the economic development of an enterprise is not only an irreversible, controlled, purposeful, natural, quantitative, qualitative and significant change in the economic system of an enterprise, but also an optimal result or state of effective functioning of economic activity in the long term. It has been revealed that in the conditions of modern economic development, ensuring a positive financial position, which influences the adoption of effective management decisions and the development of the enterprise as a whole, is of great importance for enterprises of different forms of ownership. It has been determined that the development of an enterprise should be carried out in such a way that all changes occurring at the enterprise in the technological complex, in production, in innovation, in organizational and managerial activities can support and increase its profitability and stability, as well as other relevant characteristics of this process. The prospect for further research is to improve the system and tools for economic diagnostics of the level of readiness of an enterprise to implement an innovation strategy in modern conditions.

Key words: *enterprise, enterprise strategy, enterprise business goals, business processes, resources, management decisions, innovations, results, enterprise development.*

Постановка проблеми. Сучасні умови ведення бізнесу, що характеризуються складністю та постійними змінами в зовнішньому середовищі, суттєво впливають на функціонування підприємств. З метою підвищення рівня розвитку підприємства важливо, насамперед, визначити й вирішити існуючі проблеми. Фахівці в цій галузі вважають, що серед найактуальніших проблем можна виділити: низьку якість продукції чи послуг, неефективне використання ресурсів та недостатню кваліфікацію персоналу.

Звідси очевидно, що для ефективного стратегічного розвитку підприємства та визначення пріоритетних напрямків управління важливим завданням стає встановлення ключових критеріїв та показників досягнення бажаного стану системи. Це вимагає системного оцінювання з метою визначення конкретних бізнес-цілей для усунення існуючих проблем та подальшого успішного функціонування підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні і практичні питання стосовно оцінювання рівня розвитку підприємств є предметом досліджень багатьох вчених та практиків. Зокрема, окремі і важливі питання (як теоретичні, так і практичні аспекти) у цьому напрямі досліджували такі науковці та практики: Д. Воронков [1], О. Ємельянов [2; 3], Л. Клименко [4], І. Кузнецова [5], О. Ліснічук [6], Я. Паламаренко [7], В. Самуляк [8], Ю. Стеблецька [9], Т. Степаненко [10], О. Шаманська [11], Т. Швед [12; 13] та інші. Результати дослідження публікацій [1–13] та іншої, додаткової наукової літератури [14–57] дає можливість стверджувати, що сьогодні не до кінця розкритими є питання, які стосуються особливостей оцінювання рівня розвитку підприємств в

сучасних і складних умовах, в умовах ризику та невизначеності тощо.

Мета статті. Метою статті є дослідити особливості оцінювання рівня розвитку підприємств в сучасних і складних умовах, в умовах ризику та невизначеності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Високий рівень розвитку підприємства відкриває широкі можливості для ефективної діяльності та конкуренції на ринку. Цей стан розкриває перед керівництвом підприємства перспективи стратегічного управління, включаючи розробку та впровадження високотехнологічних інновацій, розширення географії діяльності та поглиблення співпраці з ключовими партнерами. З іншого боку, низький рівень розвитку слугує фундаментом для прийняття стратегічних рішень, спрямованих на оптимізацію бізнес-процесів, реструктуризацію та, за необхідності, припинення діяльності в неперспективних напрямках. Такий підхід вимагає від керівників підприємства гнучкості та глибокого розуміння внутрішньої та зовнішньої ситуації.

Важливо відзначити, що разом із зростанням рівня розвитку підприємства збільшуються вимоги до його керівництва. Високий рівень вимагає від керівників підприємства не лише вирішення стратегічних завдань, але й управління складними внутрішніми бізнес-процесами та підтриманням унікального конкурентного позиціонування.

У контексті підвищення конкурентоспроможності підприємства, важливим стає тривалий та послідовний процес впровадження управлінських рішень. Цей процес, здійснюючи системний і комплексний підхід, враховує зміни в зовнішньому середовищі та стані активів підприємства, забезпечуючи адаптивність до ринкових викликів та підтримуючи стійкий розвиток підприємства.

У сучасному бізнес-середовищі підприємствам важко зберігати конкурентні позиції через наявність великої кількості однотипних товарів і

послуг, а також зростаючі вимоги споживачів. Зараз дуже актуальними є такі стратегії [1; 5; 56; 57]:

1. Стратегія управління змінами (адаптація до змін в бізнес-середовищі для збереження ефективності та конкурентоспроможності).
2. Стратегія диференціації (спроба вирізнитися на ринку шляхом створення унікальних товарів чи послуг, які відрізняються від конкурентів).
3. Стратегія швидкого реагування (здатність швидко реагувати на зміни у ринкових умовах та вимогах споживачів).
4. Стратегічне партнерство (співпраця з іншими компаніями для взаємовигідних відносин та спільного розвитку).
5. Стратегія коучингу (розвиток та навчання персоналу для підвищення ефективності та інноваційності).
6. Системне управління бізнес-процесами (оптимізація внутрішніх процесів для забезпечення ефективності та якості продукції чи послуг).
7. Системні інновації (впровадження новаторських рішень та технологій для вдосконалення бізнес-моделі).
8. Стратегія управління взаємовідносинами з клієнтами (створення та утримання позитивних взаємин з клієнтами для забезпечення їхньої лояльності); та інші.

В контексті цього зазначимо, що успішний розвиток підприємства передбачає не лише реакцію на зовнішні зміни, але й внутрішню реорганізацію та вдосконалення управлінських процесів. Важливим аспектом є інноваційний підхід до вирішення завдань, орієнтований на досягнення конкурентних переваг у сучасному ринковому середовищі. Також слід враховувати, що концепція життєвого циклу підприємства передбачає необхідність постійного моніторингу та адаптації стратегій у залежності від етапу життєвого циклу, щоб забезпечити стійкість та стабільність у конкурентному середовищі [1].

Сучасні вимоги до розвитку підприємства настільки високі, що вони не обмежуються лише досягненням абсолютного підвищення рівня стратегічного розвитку. Важливо також гарантувати ефективне використання складових розвитку, враховуючи їх якісні характеристики. Якісні характеристики виступають основою для визначення того, наскільки результативно та збалансовано використовуються ресурси для досягнення стратегічних цілей. Кількісні та якісні показники складових розвитку надають підприємству можливість: детально проаналізувати вихідний стан стратегічного розвитку, розкриваючи слабкі та потужні сторони; виявити потенційні диспропорції між різними складовими розвитку, що можуть виникнути внаслідок невірного розподілу ресурсів або недооцінки їх вагомості; визначити пріоритетні напрями розвитку, спрямовуючи зусилля на ті складові, які найбільше сприятимуть досягненню стратегічної мети. Врахування якісних та кількісних аспектів стає ключовим елементом стратегічного управління, що дозволяє підприємству не лише зростати в абсолютному вимірі, але й розвиватися з урахуванням внутрішніх резервів та зовнішніх викликів [11].

Застосування системних методик стратегічного аналізу управління дозволяє отримати комплексний погляд на ситуацію. Ці методики враховують внутрішні фактори, такі як організаційна структура, ресурси та компетенції, а також зовнішні впливи, такі як економічні, соціокультурні та технологічні тенденції. Під час використання системних методик важливо враховувати динаміку змін у бізнес-середовищі, щоб ефективно адаптувати стратегію підприємства до певних умов, які змінюються. Врахування внутрішніх і зовнішніх факторів дозволяє підприємству визначити свої конкурентні переваги, ризики та можливості, що є ключовим етапом у формуванні успішної стратегії розвитку. SWOT-аналіз може бути одним із системних методів правильної оцінки зовнішніх і внутрішніх чинників, можливостей і загроз. Застосування цього методу

включає аналіз сильних і слабких сторін внутрішнього середовища підприємства, а також можливостей і загроз зовнішнього середовища. SWOT-аналіз є одним із найпоширеніших видів аналізу в стратегічному менеджменті. Його універсальність дозволяє використовувати його для широкого кола наукових тем, таких як: аналіз продукції, конкурентів тощо. Цим методом користуються всі підприємства, щоб не потрапити в кризову ситуацію. Методологія SWOT-аналізу дозволяє спочатку визначити сильні та слабкі сторони, загрози та можливості, а потім побудувати ланцюжки та зв'язки між ними, які можна використовувати для формулювання майбутніх корпоративних стратегій [9].

Оцінка рівня розвитку підприємства за рівнем використання його потенціалу полягає у визначенні рівня потенціалу, який підприємство має. Ця оцінка зводиться до виявлення потенціалу кожної складової підприємства. Рівень розвитку підприємства відповідає ступеню реалізації окремих складових потенціалу підприємства, тобто найнижчому його показнику. Низьке значення потенціалу одного компонента не компенсується високим значенням потенціалу іншого компонента. На відміну від інших методів, підхід високого рівня дозволяє оцінити рівень можливостей розвитку підприємства та визначити збалансовані можливості такого розвитку [8].

Для забезпечення стабільності діяльності підприємства необхідно оцінити рівень стратегічного розвитку. Враховуючи таку оцінку, можна ефективно впливати на сучасний стан і тенденції розвитку, визначати масштаби та спрямованість змін, виявляти важливіші чинники такого зростання, будувати прогнози та плани подальшого вдосконалення процесів відтворення, використання та управління. Тому в даному процесі оцінки особливостями стратегічного розвитку мають бути його значення в досягненні конкретних цілей, яке можна визначити за допомогою показників і методів, які допомагають реалізувати формування та

реалізацію стратегії інноваційного розвитку у перспективі [10].

Оцінка стану стратегічного розвитку підприємства базується на оцінці використання її складових, зокрема:

1) фінансова складова, що включає оцінку, що складається з фінансових показників, показників прибутковості, аналізу ліквідності та платоспроможності;

2) управлінська складова, що включає аналіз показників плинності кадрів, рівня продуктивності праці та рівня кваліфікації персоналу;

3) технічна (виробнича) складова, що включає аналіз потенційної доцільності об'єктів і робочого обладнання, а також аналіз технічних ресурсів підприємства;

4) інноваційна складова, що включає аналіз наукового потенціалу, частки виробленої оновленої продукції та оцінки рівня інноваційного розвитку кадрового потенціалу [7].

Загалом, при розгляді технологічного розвитку підприємства слід розрізняти два випадки. Бувають випадки, коли рівень якості продукції підприємства не змінюється в результаті розвитку, і випадки, коли такі зміни відбуваються. Варто також розрізняти два типи технологічного розвитку на підприємстві: коли цей розвиток замінює або вдосконалює існуюче обладнання підприємства, і коли нове обладнання залучено до роботи без переривання роботи існуючого обладнання. Оцінка наявних на підприємстві технологій і рівня технологічного розвитку є необхідною умовою для подальшого розвитку програм оновлення технологічної бази. Для цього можна використовувати запропоновані показники оцінки техніко-технологічного розвитку, які поділяються на часткові, загальні та інтегральні. Ці показники враховують відносний характер техніко-технологічних розробок, що відображається на необхідності використання конкретних еталонних показників для їх оцінки. Проте існує ще одна причина відносного характеру рівня технологічного розвитку підприємств,

а саме нестабільність цін на виробничі ресурси. Варто відзначити, що існує тісний зв'язок між технологічним рівнем розвитку підприємства та конкурентоспроможністю його продукції. Використання запропонованого підходу до оцінки рівня технологічного рівня розвитку підприємства при здійсненні його діяльності дає можливість підвищити доцільність прийняття рішень щодо розробки заходів щодо технологічного оновлення підприємства [3].

Вирішення проблеми підвищення рівня інноваційного розвитку підприємства пов'язане, перш за все, з дослідженням ключових складових, за допомогою яких може бути здійснена комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності. Слід також зазначити, що при оцінці рівня інноваційного розвитку підприємства важливу роль відіграє послідовність та зміст етапів заснування підприємства.

Під інноваційним розвитком підприємства доцільно розуміти стійкі зміни внутрішніх характеристик підприємства шляхом впровадження інновацій, які призводять до зміни його функціональних властивостей, в результаті чого економічний потенціал підприємства з часом зростає, реалізуючи додаткові набуті економічні результати підприємства. Для отримання інформації про загальний рівень інноваційного розвитку підприємства необхідні такі заходи: 1) вибір основних показників економічного розвитку підприємства; 2) збільшення значення основних показників економічного розвитку підприємства в певній мірі зумовлене впливом інших чинників, які не є пов'язаними з його зростанням; 3) віднесення темпу зростання еталонного показника відповідно до економічного розвитку підприємства до частини, що виникає внаслідок здійснення інноваційної діяльності суб'єкта господарювання; 4) завдяки здійсненню стабільної частини інноваційної діяльності зросло значення основного показника економічного розвитку підприємства, що підкреслює відсутність тенденції до зниження. Ступінь інноваційного розвитку

підприємства багато в чому залежить від того, чи подолає воно перешкоди, що стоять на шляху цього прогресу. Ці перешкоди численні, і їх можна згрупувати, зокрема, за такими характеристиками: залежно від змісту інновації, яка буде впроваджена в підприємство; залежно від способу отримання інновації; залежно від стадії інноваційного процесу; за об'єктивністю причин, що викликають перешкоду [2].

Економічний розвиток підприємства – це не тільки незворотна, контрольована, цілеспрямована, закономірна, кількісна, якісна та суттєва зміна економічної системи підприємства, а й оптимальний результат або стан ефективного функціонування господарської діяльності в довгостроковій перспективі. Він виникає через вплив економічних суперечностей, потреб та інтересів, заснованих на законах діалектики [4].

В умовах сучасного економічного розвитку велике значення для підприємств різних форм власності має забезпечення позитивного фінансового становища, що впливає на прийняття ефективних управлінських рішень та розвиток підприємства в цілому. Основною проблемою ефективного функціонування є швидка адаптація до змін зовнішніх і внутрішніх чинників впливу. Тому для підприємства дуже важливо проводити аналіз свого фінансового стану, вдосконалювати ефективні механізми їх реалізації та демонструвати результати всіх складових фінансово-господарської діяльності. Сьогодні для підприємств актуальним є аналіз таких чинників, як фінансова стійкість, платоспроможність, ділова активність і прибутковість, які дають можливість безпосередньо оцінити ефективність господарської діяльності. Іншими словами, оцінюючи низку показників, можна визначити чинники, які безпосередньо впливають на фінансове становище підприємства, та своєчасно прийняти необхідні управлінські рішення для його покращення.

Тому для стабільного розвитку підприємства важливо розпізнавати кризові явища на ранній стадії та впроваджувати відповідні антикризові

програми. Система діагностики виявлення проблем включає визначення об'єктів спостереження, створення інформаційної бази та розрахунків коефіцієнтів, що характеризують динаміку впливу негативних чинників на діяльність підприємства [6].

З одного боку, варто зазначити, що кожна фаза розвитку підприємства має вхідні та вихідні параметри. Вхідні дані, очевидно, включають наявні ресурси, конкуренцію між підприємствами на ринку, елементи інфраструктури та напрямок державного впливу для підтримки розвитку бізнес-сектору. Вихідні дані показують результати використання всіх вхідних даних та чітко демонструють результати інвестиційно-інноваційної, фінансової та зовнішньоекономічної діяльності. Однак, виходячи з розуміння циклічності розвитку підприємства та того факту, що він являє собою зміни в кількісному та якісному стані функціональності підприємства, все, що входить до випуску певного періоду, виступає вхідним елементом для наступного. Ефективність розвитку підприємства характеризується системою показників, які, з одного боку, оцінюють співвідношення кінцевих результатів і витрат, а з іншого – відображають ефективність використання окремих видів ресурсів, а ще з іншого – демонструють вплив чинників, що впливають на розвиток підприємств.

Тому наявні ресурси та можливість їх використання пояснюють за допомогою таких відомих показників, як фондівіддача, матеріалівіддача та продуктивність праці. Водночас рівень конкуренції між підприємствами на ринку виражається через включаючи їх частку на ринку. Про рівень розвитку елементів інфраструктури підтримки корпоративного сектору свідчить частка угод, укладених підприємством через фондові та товарні біржі, у загальному обсязі торгів галузі, а також частка кредитів, наданих підприємству в загальному обсязі. Напрямок державного впливу на підтримку розвитку підприємницького сектору характеризується часткою сплачених митних зборів та інших податків у загальній вартості

підприємств та часткою дотацій підприємствам у загальній вартості промислових субсидій. Показниками інвестиційно-інноваційної активності підприємства можна назвати коефіцієнт ефективності капітальних вкладень та індекс прибутковості інновацій. Про результати фінансово-господарської діяльності підприємства свідчать рентабельність виробництва, оборотність активів, загальна ліквідність і фінансова автономність. Показниками зовнішньоекономічної діяльності підприємства є частка експортної продукції в загальному обсязі виробництва та частка імпортової проміжної продукції у загальних витратах підприємства [12; 13].

У контексті позитивних моментів розвиток підприємства є основним завданням господарської діяльності менеджменту. Тому що це не лише вирішальний чинник забезпечення економічної стабільності, а й фундаментальний чинник економічного зростання. Реалізація основної мети господарської діяльності підприємства полягає у отриманні прибутку. У зв'язку з умовами соціальної, економічної, політичної та інших сфер в Україні та невизначеністю напряму стратегії євроінтеграції, необхідно сформулювати методологічні положення та теоретичні засади управління розвитком підприємства з метою їх подальшого застосування на підприємстві.

Розвиток підприємства повинен здійснюватися таким чином, щоб усі зміни, що відбуваються на підприємстві, в технологічному комплексі, у виробництві, в інноваційній діяльності, в організаційно-управлінській діяльності могли підтримувати і підвищувати його прибутковість і стабільність, а також інші відповідні характеристики цього процесу.

Тому основою розвитку підприємства є довгострокові незворотні, контрольовані, вимірювані, цілеспрямовані та регулярні кількісні, якісні та істотні зміни в економічній системі, які відбуваються під впливом економічних суперечностей, потреб та інтересів.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, проведене дослідження, виходячи із результатів аналізу літератури [1–57], дає можливість стверджувати, що висока конкурентоспроможність підприємства забезпечує йому стабільні та високі прибутки та підвищує його розвиток. Вивчення вимог до розвитку підприємства дало підстави відзначити, що кількісні та якісні характеристики складових розвитку дозволяють проаналізувати вихідний стан стратегічного розвитку, виявляти диспропорції, що виникли між складовими розвитку та визначити пріоритетні напрями розвитку. Огляд оцінки стану розвитку підприємства дозволив відзначити, що така оцінка здійснюється на основі фінансової, управлінської, технічної та інноваційної складової. Аналіз особливостей економічного розвитку підприємства дозволив відзначити, що велике значення для підприємств різних форм власності має забезпечення позитивного фінансового становища, що впливає на прийняття ефективних управлінських рішень та розвиток підприємства в цілому.

Перспективою дадальших досліджень є удосконалення системи та інструментарію економічної діагностики рівня готовності підприємства до здійснення інноваційної стратегії в сучасних умовах.

Література

1. Воронков Д. К., Погорелов Ю. С. *Розвиток підприємства: управління змінами та інновації*: монографія. Харків: АдВА, 2009. 436 с.
2. Ємельянов О. Ю. Концептуальні підходи до оцінювання рівня техніко-технологічного розвитку підприємств // *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2018. № 7. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2018-7-4029>.
3. Ємельянов О. Ю. Інноваційний розвиток підприємств: сутність, послідовність оцінювання та перешкоди на його шляху // *Ефективна*

- економіка*. 2020. № 11. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.11.7>.
4. Клименко Л. В., Загороднюк О. В., Халахур Ю. Л. Діалектика поняття «економічний розвиток підприємств» в системі менеджменту // *Підприємництво та інновації*. 2020. Вип. 12. С. 120–125.
 5. Кузнецова І. О., Горбатюк В. В. Сучасні підходи до формування конкурентної стратегії підприємства // *Вісник соціально-економічних досліджень*: зб. наук. праць; Одеський національний економічний університет. Одеса, 2020. № 3–4(74–75). С. 109–120. doi: [https://doi.org/10.33987/vsed.3-4\(74-75\).2020.109-120](https://doi.org/10.33987/vsed.3-4(74-75).2020.109-120).
 6. Ліснічук О., Шпаковська О. Аналіз фінансового стану як ефективний інструмент управління подальшим розвитком підприємства // *Економічний аналіз*. 2019. Т. 29, № 4. С. 28–34.
 7. Паламаренко Я. В. Сучасні підходи до оцінювання рівня стратегічного розвитку підприємства // *Ефективна економіка*. 2020. № 5. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.80>.
 8. Самуляк В. Ю., Фещур Р. В. Оцінювання рівня розвитку підприємств // *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2008. № 633. С. 627–636.
 9. Стеблецька Ю. І. SWOT-аналіз – метод попередження фінансових небезпек // *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.3. С. 275–280.
 10. Степаненко Т. О. Теоретичні та методичні засади сталого розвитку підприємства // *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2020. Т. 31(70), № 6. С. 136–141.
 11. Шаманська О. І. *Управління ресурсним потенціалом підприємств лікєро-горілчаної промисловості*: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / Вінницький національний аграрний університет. Вінниця, 2012. 20 с.

12. Швед Т. В. До питання про сутність розвитку підприємства // *Сталий розвиток економіки*. 2013. № 4. С. 144–149.
13. Швед Т. В. Концептуальні підходи до оцінювання ефективності розвитку підприємства // *Галицький економічний вісник*. 2014. Том 45, № 2. С. 86–92.
14. Скриньковський Р. М. Діагностика рівня конфліктності в колективі та шляхи подолання дестабілізації соціально-трудових відносин на підприємстві // *Бізнес Інформ*. 2016. № 4. С. 268–273.
15. Скриньковський Р. М. Методичний підхід до економічного оцінювання інвестиційної привабливості підприємств машинобудування // *Регіональна економіка*. 2008. № 4. С. 185–192.
16. Скриньковський Р. М. Освітньо-фаховий потенціал персоналу: сутність і роль у формуванні інвестиційної привабливості підприємства // *Бізнес Інформ*. 2013. № 4. С. 121–126.
17. Скриньковський Р. М., Горбонос Ф. В., Цюх С. І., Хмиз М. В., Процевят О. С., Князь С. В. Тенденції і питання продовольчої безпеки України в умовах війни // *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2022. № 8(64). С. 38–48. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-8-8196>.
18. Скриньковський Р. М., Крамар Р. І., Гарасим П. С. Діагностика ефективності системи захисту інформації на підприємстві та відповідальність за порушення законодавства про комерційну таємницю // *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 1. С. 225–228.
19. Скриньковський Р. М., Павловські Г., Воробйов В. В. Діагностика ефективності контролінгу бізнес-процесів підприємства // *Бізнес Інформ*. 2016. № 8. С. 154–159.
20. Скриньковський Р. М., Петков С. В., Хмиз М. В., Далик В. П., Катаєв А. В., Ільчишин С. М. Вплив російсько-української війни на туристичну галузь в Україні та світі // *Міжнародний науковий журнал*

- «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2023. № 9. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-9-9075>.
21. Скриньковський Р. М., Процюк Т. Б., Костюк Н. Р. Внутрішній аудит системи корпоративного управління та діагностика ринкової вартості підприємства // *Бізнес Інформ*. 2015. № 9. С. 180–187.
 22. Скриньковський Р. М., Процюк Т. Б., Леськів С. Р. Моніторинг фінансової, виробничої, маркетингової і продуктової сфер діяльності та експрес-діагностика матеріально-технічного забезпечення підприємства // *Бізнес Інформ*. 2015. № 10. С. 250–256.
 23. Скриньковський Р. М., Цюх С. І., Процевят О. С., Тиркало Ю. Є., Горбонос Ф. В. Тенденції і проблеми у сфері будівництва України в умовах війни // *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2022. № 7(63). С. 63–71. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-7-8146>.
 24. Скриньковський Р., Крамар Р. Діагностика формування і використання прибутку підприємства та відповідальність керівника за порушення податкового законодавства // *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 6. С. 130–134.
 25. Скриньковський Р., Чубенко А. Діагностика конкурентного потенціалу підприємства та відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції // *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 7. С. 49–54.
 26. Khmyz M., Petkov S., Mylyanyk Z., Mazur Y., Koziar R., Hudyma V., Prots I. Digitalisation of the Tax System and Tax Regulation as a Tool to Combat the Shadow Economy // *Path of Science*. 2023. Vol. 9, No. 9. P. 1008–1014. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.96-13>.
 27. Kniaz S., Brych V., Heorhiadi N., Tyrkalo Y., Luchko H., Skrynkovskyy R. Data Processing Technology in Choosing the Optimal Management Decision System // *2023 13th International Conference on Advanced*

- Computer Information Technologies (ACIT)*. Wrocław, Poland, 2023. P. 372–375. doi: <https://doi.org/10.1109/ACIT58437.2023.10275581>.
28. Kniaz S., Brych V., Marhasova V., Tyrkalo Y., Skrynkovskyy R., Sumets A. Modeling of the Information System of Environmental Risk Management of an Enterprise // *2022 12th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*. Ruzomberok, Slovakia, 2022. P. 215–218. doi: <https://doi.org/10.1109/ACIT54803.2022.9912743>.
29. Kovaliv M., Petkov S., Koziar R., Yesimov S., Khmyz M. Correlation of Administrative and Information Legal Regulation of Relations in the Information Society // *Path of Science*. 2023. Vol. 9, No. 9. P. 1001–1007. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.96-3>.
30. Kovaliv M., Skrynkovskyy R., Nazar Y., Yesimov S., Khmyz M., Yosyfovych D., Mykytiuk M., Kozoriz M. Legal Bases of Realization of the Law Enforcement Function of the State in the Sphere of Economy of Ukraine // *Path of Science*. 2022. Vol. 8, No. 2–3. P. 1001–1009. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.79-2>.
31. Kovaliv M., Skrynkovskyy R., Yesimov S., Khmyz M., Krasnytskyi I., Kniaz S., Khmyz V., Ogirko O. Strategic Planning as a Factor of Public Administration in Ukraine // *Path of Science*. 2022. Vol. 8, No. 4. P. 1001–1009. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.80-1>.
32. Pavlenchyk N., Pavlenchyk A., Skrynkovskyy R., Tsyuh S. The influence of management creativity on the optimality of management decisions over time: An innovative aspect // *Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR)*. 2023. Vol. 10, No. 3. P. 498–514. doi: <https://doi.org/10.15549/jeecar.v10i3.1318>.
33. Pawlowski G., Rusyn-Hrynyk R., Sopilnyk L., Yankovska L., Skrynkovskyy R., Pavlenchyk N., Petryk I., Batkovets N., Kataiev A. Regulation of the competitiveness of financial business structures //

- Proceedings of the 34th International Business Information Management Association (IBIMA)*, (ISBN: 978-0-9998551-3-3, 13–14 November 2019, Madrid, Spain). 2019. P. 9976–9981.
34. Pawlowski G., Skrynkovskyy R., Shpak O., Vizniak Y. Development of the Model of the System of Managerial Diagnostics of the Enterprise on the Basis of Improvement of Diagnostic Purposes // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 11. P. 4010–4020. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.28-9>.
35. Popova N., Kataiev A., Nevertii A., Kryvoruchko O., Skrynkovskyy R. Marketing Aspects of Innovative Development of Business Organizations in the Sphere of Production, Trade, Transport, and Logistics in VUCA Conditions // *Studies of Applied Economics*. 2021. № 38(4). doi: <https://doi.org/10.25115/eea.v38i4.3962>.
36. Skrynkovskyy R. Investment attractiveness evaluation technique for machine-building enterprises // *Actual Problems of Economics*. 2008. Issue 7(85). P. 228–240.
37. Skrynkovskyy R. M. An IT Audit as a Tool for Strategic Enterprise Management // *The Problems of Economy*. 2018. № 1. C. 231–236.
38. Skrynkovskyy R. M. Diagnosing the Maturity Level of IT Processes at the Enterprise // *Business Inform*. 2018. № 4. P. 377–383.
39. Skrynkovskyy R. M. Diagnostics of the Extent of Conflict Among Co-Workers and Ways to Overcome the Destabilization of Socio-Labor Relations at Enterprise // *Business Inform*. 2016. № 4. P. 268–273.
40. Skrynkovskyy R. M. Economic security of enterprise: nature, classification and system of diagnostics // *Global and national problems of economics*. 2015. № 3. P. 414–418.
41. Skrynkovskyy R. M., Sopilnyk L. I., Tsyuh S. I. Improving the Enterprise Development Model: New Solutions Based on the Principles of Management, Marketing and Economic Diagnosis // *Business Inform*. 2020. № 4. P. 191–199. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4->

191-199.

42. Skrynkovskyy R. M., Yuzevych V. M., Kataev A. V., Pawlowski G., Protsiuk T. B. Analysis of the methodology of constructing a production function using quality criteria // *Journal of Engineering Sciences*. 2019. Vol. 6(1). P. B1–B5. doi: [https://doi.org/10.21272/jes.2019.6\(1\).b1](https://doi.org/10.21272/jes.2019.6(1).b1).
43. Skrynkovskyy R., Pavlenchyk N., Horbonos F., Protsiuk T. Improvement of the express diagnostics of the production activity of the enterprise taking into account the method of determining the optimal production programs in the operational management system // *Technology Audit and Production Reserves*. 2018. Vol. 6, No. 4(44). P. 4–10. doi: <https://doi.org/10.15587/2312-8372.2018.147968>.
44. Skrynkovskyy R., Pavlenchyk N., Tsyuh S., Zanevskyy I., Pavlenchyk A. Economic-mathematical model of enterprise profit maximization in the system of sustainable development values // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(4). P. 188–214. doi: <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.04.09>.
45. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Harasym L., Haleliuk M. Improvement of the Model of Enterprise Management Process on the Basis of General Management Functions // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 12. P. 4007–4014. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.29-7>.
46. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Harasym P., Koropetskyi O. Cybernetic Security and Business Intelligence in the System of Diagnostics of Economic Security of the Enterprise // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 10. P. 5001–5009. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.27-6>.
47. Skrynkovskyy R., Protsiuk T., Ogirko O., Pavlenchyk N. Comprehensive Assessing the Enterprise Development Considering the Educational and Professional Potential of Employees in Management System // *Journal of Applied Management and Investments*. 2018. Vol. 7, No. 4. P. 246–255.
48. Skrynkovskyy R., Sopilnyk R., Seliverstova L., Koropetskyi O., Protsiuk

- T. Improvement of the system of indicators for the efficiency evaluation of the production capacity of industrial enterprises // *Technology Audit and Production Reserves*. 2019. Vol. 2, No. 4(46). P. 49–51. doi: <https://doi.org/10.15587/2312-8372.2019.162670>.
49. Yuzevych L., Skrynkovskyy R., Koman B. Development of information support of quality management of underground pipelines // *EUREKA: Physics and Engineering*. 2017. № 4. P. 49–60. doi: <https://doi.org/10.21303/2461-4262.2017.00392>.
50. Yuzevych V., Skrynkovskyy R., Koman B. Intelligent Analysis of Data Systems for Defects in Underground Gas Pipeline // *2018 IEEE Second International Conference on Data Stream Mining & Processing (DSMP)*. Lviv, Ukraine, 2018. P. 134–138. doi: <https://doi.org/10.1109/DSMP.2018.8478560>.
51. Serniak I., Serniak O., Mykhailyshyn L., Skrynkovskyy R., Kasian S. Evaluation of the level of the usage of social instruments for human resource management: example of agro-processing enterprises of Ukraine // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2021. № 7(4). P. 82–99. doi: <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.04.05>.
52. Sopilnyk L., Skrynkovskyy R., Kovaliv M., Zayats R., Malashko O., Yesimov S., Mykytiuk M. Development of Digital Economy in the Context of Information Security in Ukraine // *Path of Science*. 2020. Vol. 6, No. 5. P. 2023–2032. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.58-7>.
53. Sumets A., Kniaz S., Heorhiadi N., Farat O., Skrynkovskyy R., Martyniuk V. Methodical approach to the selection of options for ensuring competitiveness of enterprises in the system of development of agricultural clusters // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2021. № 7(1). P. 192–210. doi: <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.01.10>.
54. Sumets A., Kniaz S., Heorhiadi N., Skrynkovskyy R., Matsuk V.

Methodological toolkit for assessing the level of stability of agricultural enterprises // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(1). P. 235–255. doi: <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.01.12>.

55. Sumets A., Serbov M., Skrynkovsky R., Faldyna V., Satusheva, K. Analysis of influencing factors on the development of agricultural enterprises based on e-commerce technologies // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2020. № 6(4). P. 211–231. doi: <https://doi.org/10.51599/are.2020.06.04.11>.
56. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства. Тернопіль: «Економічна думка». 2006. 390 с.
57. Костюк Г. В., Дубровська І. О. Дослідження сучасних конкурентних стратегій // *Ефективна економіка*. 2015. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4589> (дата звертання: 10.12.2023).

References

1. Voronkov D. K., Pohorelov Y. S. *Rozvytok pidpryemstva: upravlinnia zminamy ta innovatsii: monohrafiia*. Kharkiv: AdvA, 2009. 436 s.
2. Iemelianov O. Y. Kontseptualni pidkhody do otsiniuvannia rivnia tekhniko-tekhnologichnoho rozvytku pidpryemstv // *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka»*. Serii: «*Ekonomichni nauky*». 2018. № 7. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2018-7-4029>.
3. Iemelianov O. Y. Innovatsiinyi rozvytok pidpryemstv: sutnist, poslidovnist otsiniuvannia ta pereshkody na yoho shliakhu // *Efektivna ekonomika*. 2020. № 11. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.11.7>.
4. Klymenko L. V., Zahorodniuk O. V., Khalakhur Y. L. Dialektyka poniattia «ekonomichni rozvytok pidpryemstv» v systemi menedzhmentu // *Pidpryemnytstvo ta innovatsii*. 2020. Vyp. 12. S. 120–125.

5. Kuznetsova I. O., Horbatiuk V. V. Suchasni pidkhody do formuvannia konkurentnoi stratehii pidpryiemstva // *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen*: zb. nauk. prats; Odeskyi natsionalnyi ekonomichnyi universytet. Odesa, 2020. № 3–4(74–75). S. 109–120. doi: [https://doi.org/10.33987/vsed.3-4\(74-75\).2020.109-120](https://doi.org/10.33987/vsed.3-4(74-75).2020.109-120).
6. Lisnichuk O., Shpakovska O. Analiz finansovoho stanu yak efektyvnyi instrument upravlinnia podalshym rozvytkom pidpryiemstva // *Ekonomichnyi analiz*. 2019. T. 29, № 4. S. 28–34.
7. Palamarenko Y. V. Suchasni pidkhody do otsiniuvannia rivnia stratehichnoho rozvytku pidpryiemstva // *Efektyvna ekonomika*. 2020. № 5. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.80>.
8. Samuliak V. Y., Feshchur R. V. Otsiniuvannia rivnia rozvytku pidpryiemstv // *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*. 2008. № 633. S. 627–636.
9. Stebletska Y. I. SWOT-analiz – metod poperedzhennia finansovykh nebezpek // *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*. 2013. Vyp. 23.3. S. 275–280.
10. Stepanenko T. O. Teoretychni ta metodychni zasady staloho rozvytku pidpryiemstva // *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Ekonomika i upravlinnia*. 2020. T. 31(70), № 6. S. 136–141.
11. Shamanska O. I. *Upravlinnia resursnym potentsialom pidpryiemstv likero-horilchanoi promyslovosti*: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk: spets. 08.00.04 / Vinnytskyi natsionalnyi ahrarnyi universytet. Vinnytsia, 2012. 20 c.
12. Shved T. V. Do pytannia pro sutnist rozvytku pidpryiemstva // *Stalyi rozvytok ekonomiky*. 2013. № 4. S. 144–149.
13. Shved T. V. Kontseptualni pidkhody do otsiniuvannia efektyvnosti rozvytku pidpryiemstva // *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*. 2014. T. 45, № 2. S. 86–92.
14. Skrynkovskyy R. M. Diahnostyka rivnia konfliktnosti v kolektyvi ta

- shliakhy podolannia destabilizatsii sotsialno-trudovykh vidnosyn na pidpriumstvi // *Biznes Inform.* 2016. № 4. S. 268–273.
15. Skrynkovskyy R. M. Metodychnyi pidkhyd do ekonomichnoho otsiniuvannia investytsiinoi pryvablyvosti pidpriumstv mashynobuduvannia // *Rehionalna ekonomika.* 2008. № 4. S. 185–192.
 16. Skrynkovskyy R. M. Osvitno-fakhovyi potentsial personalu: sutnist i rol u formuvanni investytsiinoi pryvablyvosti pidpriumstva // *Biznes Inform.* 2013. № 4. S. 121–126.
 17. Skrynkovskyy R. M., Horbonos F. V., Tsyuh S. I., Khmyz M. V., Protseviat O. S., Kniaz S. V. Tendentsii i pytannia prodovolchoi bezpeky Ukrainy v umovakh viiny // *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Serii: «Ekonomichni nauky».* 2022. № 8(64). S. 38–48. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-8-8196>.
 18. Skrynkovskyy R. M., Kramar R. I., Harasym P. S. Diahnastyka efektyvnosti systemy zakhystu informatsii na pidpriumstvi ta vidpovidalnist za porushennia zakonodavstva pro komertsiiu taiemnytsiu // *Porivnialno-analitychne pravo.* 2016. № 1. S. 225–228.
 19. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G., Vorobiov V. V. Diahnastyka efektyvnosti kontrolinhu biznes-protsesiv pidpriumstva // *Biznes Inform.* 2016. № 8. S. 154–159.
 20. Skrynkovskyy R. M., Petkov S. V., Khmyz M. V., Dalyk V. P., Kataiev A. V., Ilchyshyn S. M. Vplyv rosiisko-ukrainskoi viiny na turystychnu haluz v Ukraini ta sviti // *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Serii: «Ekonomichni nauky».* 2023. № 9. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-9-9075>.
 21. Skrynkovskyy R. M., Protsiuk T. B., Kostiuk N. R. Vnutrishnii audyt systemy korporatyvnoho upravlinnia ta diahnostryka rynkovoї vartosti pidpriumstva // *Biznes Inform.* 2015. № 9. S. 180–187.
 22. Skrynkovskyy R. M., Protsiuk T. B., Leskiv S. R. Monitorynh finansovoi,

- vyrobnychoi, marketynhovoï i produktovoï sfer diialnosti ta ekspres-diahnostyka materialno-tekhnichnoho zabezpechennia pidpriumstva // *Biznes Inform.* 2015. № 10. S. 250–256.
23. Skrynkovskyy R. M., Tsyuh S. I., Protseviat O. S., Tyrkalo Y. Y., Horbonos F. V. Tendentsii i problemy u sferi budivnytstva Ukrainy v umovakh viiny // *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Serii: «Ekonomichni nauky».* 2022. № 7(63). S. 63–71. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-7-8146>.
24. Skrynkovskyy R., Kramar R. Diahnostyka formuvannia i vykorystannia prybutku pidpriumstva ta vidpovidalnist kerivnyka za porushennia podatkovoho zakonodavstva // *Pidpriumnytstvo, hospodarstvo i pravo.* 2016. № 6. S. 130–134.
25. Skrynkovskyy R., Chubenko A. Diahnostyka konkurentnoho potentsialu pidpriumstva ta vidpovidalnist za porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii // *Pidpriumnytstvo, hospodarstvo i pravo.* 2016. № 7. S. 49–54.
26. Khmyz M., Petkov S., Mylyanyk Z., Mazur Y., Koziar R., Hudyma V., Prots I. Digitalisation of the Tax System and Tax Regulation as a Tool to Combat the Shadow Economy // *Path of Science.* 2023. Vol. 9, No. 9. P. 1008–1014. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.96-13>.
27. Kniaz S., Brych V., Heorhiadi N., Tyrkalo Y., Luchko H., Skrynkovskyy R. Data Processing Technology in Choosing the Optimal Management Decision System // *2023 13th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT).* Wrocław, Poland, 2023. P. 372–375. doi: <https://doi.org/10.1109/ACIT58437.2023.10275581>.
28. Kniaz S., Brych V., Marhasova V., Tyrkalo Y., Skrynkovskyy R., Sumets A. Modeling of the Information System of Environmental Risk Management of an Enterprise // *2022 12th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT).* Ruzomberok,

- Slovakia, 2022. P. 215–218. doi: <https://doi.org/10.1109/ACIT54803.2022.9912743>.
29. Kovaliv M., Petkov S., Koziar R., Yesimov S., Khmyz M. Correlation of Administrative and Information Legal Regulation of Relations in the Information Society // *Path of Science*. 2023. Vol. 9, No. 9. P. 1001–1007. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.96-3>.
30. Kovaliv M., Skrynkovskyy R., Nazar Y., Yesimov S., Khmyz M., Yosyfovych D., Mykytiuk M., Kozoriz M. Legal Bases of Realization of the Law Enforcement Function of the State in the Sphere of Economy of Ukraine // *Path of Science*. 2022. Vol. 8, No. 2–3. P. 1001–1009. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.79-2>.
31. Kovaliv M., Skrynkovskyy R., Yesimov S., Khmyz M., Krasnytskyi I., Kniaz S., Khmyz V., Ogirko O. Strategic Planning as a Factor of Public Administration in Ukraine // *Path of Science*. 2022. Vol. 8, No. 4. P. 1001–1009. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.80-1>.
32. Pavlenchyk N., Pavlenchyk A., Skrynkovskyy R., Tsyuh S. The influence of management creativity on the optimality of management decisions over time: An innovative aspect // *Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR)*. 2023. Vol. 10, No. 3. P. 498–514. doi: <https://doi.org/10.15549/jeecar.v10i3.1318>.
33. Pawlowski G., Rusyn-Hrynyk R., Sopilnyk L., Yankovska L., Skrynkovskyy R., Pavlenchyk N., Petryk I., Batkovets N., Kataiev A. Regulation of the competitiveness of financial business structures // *Proceedings of the 34th International Business Information Management Association (IBIMA)*, (ISBN: 978-0-9998551-3-3, 13–14 November 2019, Madrid, Spain). 2019. P. 9976–9981.
34. Pawlowski G., Skrynkovskyy R., Shpak O., Vizniak Y. Development of the Model of the System of Managerial Diagnostics of the Enterprise on the Basis of Improvement of Diagnostic Purposes // *Path of Science*. 2017.

- Vol. 3, No. 11. P. 4010–4020. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.28-9>.
35. Popova N., Kataiev A., Nevertii A., Kryvoruchko O., Skrynkovskyy R. Marketing Aspects of Innovative Development of Business Organizations in the Sphere of Production, Trade, Transport, and Logistics in VUCA Conditions // *Studies of Applied Economics*. 2021. № 38(4). doi: <https://doi.org/10.25115/eea.v38i4.3962>.
 36. Skrynkovskyy R. Investment attractiveness evaluation technique for machine-building enterprises // *Actual Problems of Economics*. 2008. Issue 7(85). P. 228–240.
 37. Skrynkovskyy R. M. An IT Audit as a Tool for Strategic Enterprise Management // *The Problems of Economy*. 2018. № 1. C. 231–236.
 38. Skrynkovskyy R. M. Diagnosing the Maturity Level of IT Processes at the Enterprise // *Business Inform*. 2018. № 4. P. 377–383.
 39. Skrynkovskyy R. M. Diagnostics of the Extent of Conflict Among Co-Workers and Ways to Overcome the Destabilization of Socio-Labor Relations at Enterprise // *Business Inform*. 2016. № 4. P. 268–273.
 40. Skrynkovskyy R. M. Economic security of enterprise: nature, classification and system of diagnostics // *Global and national problems of economics*. 2015. № 3. P. 414–418.
 41. Skrynkovskyy R. M., Sopilnyk L. I., Tsyuh S. I. Improving the Enterprise Development Model: New Solutions Based on the Principles of Management, Marketing and Economic Diagnosis // *Business Inform*. 2020. № 4. P. 191–199. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-191-199>.
 42. Skrynkovskyy R. M., Yuzevych V. M., Kataev A. V., Pawlowski G., Protsiuk T. B. Analysis of the methodology of constructing a production function using quality criteria // *Journal of Engineering Sciences*. 2019. Vol. 6(1). P. B1–B5. doi: [https://doi.org/10.21272/jes.2019.6\(1\).b1](https://doi.org/10.21272/jes.2019.6(1).b1).
 43. Skrynkovskyy R., Pavlenchuk N., Horbonos F., Protsiuk T. Improvement

- of the express diagnostics of the production activity of the enterprise taking into account the method of determining the optimal production programs in the operational management system // *Technology Audit and Production Reserves*. 2018. Vol. 6, No. 4(44). P. 4–10. doi: <https://doi.org/10.15587/2312-8372.2018.147968>.
44. Skrynkovskyy R., Pavlenchyk N., Tsyuh S., Zanevskyy I., Pavlenchyk A. Economic-mathematical model of enterprise profit maximization in the system of sustainable development values // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(4). P. 188–214. doi: <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.04.09>.
45. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Harasym L., Haleliuk M. Improvement of the Model of Enterprise Management Process on the Basis of General Management Functions // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 12. P. 4007–4014. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.29-7>.
46. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Harasym P., Koropetskyi O. Cybernetic Security and Business Intelligence in the System of Diagnostics of Economic Security of the Enterprise // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 10. P. 5001–5009. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.27-6>.
47. Skrynkovskyy R., Protsiuk T., Ogirko O., Pavlenchyk N. Comprehensive Assessing the Enterprise Development Considering the Educational and Professional Potential of Employees in Management System // *Journal of Applied Management and Investments*. 2018. Vol. 7, No. 4. P. 246–255.
48. Skrynkovskyy R., Sopilnyk R., Seliverstova L., Koropetskyi O., Protsiuk T. Improvement of the system of indicators for the efficiency evaluation of the production capacity of industrial enterprises // *Technology Audit and Production Reserves*. 2019. Vol. 2, No. 4(46). P. 49–51. doi: <https://doi.org/10.15587/2312-8372.2019.162670>.
49. Yuzevych L., Skrynkovskyy R., Koman B. Development of information support of quality management of underground pipelines // *EUREKA*:

- Physics and Engineering*. 2017. № 4. P. 49–60. doi: <https://doi.org/10.21303/2461-4262.2017.00392>.
50. Yuzevych V., Skrynkovskyy R., Koman B. Intelligent Analysis of Data Systems for Defects in Underground Gas Pipeline // *2018 IEEE Second International Conference on Data Stream Mining & Processing (DSMP)*. Lviv, Ukraine, 2018. P. 134–138. doi: <https://doi.org/10.1109/DSMP.2018.8478560>.
51. Serniak I., Serniak O., Mykhailyshyn L., Skrynkovskyy R., Kasian S. Evaluation of the level of the usage of social instruments for human resource management: example of agro-processing enterprises of Ukraine // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2021. № 7(4). P. 82–99. doi: <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.04.05>.
52. Sopilnyk L., Skrynkovskyy R., Kovaliv M., Zayats R., Malashko O., Yesimov S., Mykytiuk M. Development of Digital Economy in the Context of Information Security in Ukraine // *Path of Science*. 2020. Vol. 6, No. 5. P. 2023–2032. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.58-7>.
53. Sumets A., Kniaz S., Heorhiadi N., Farat O., Skrynkovskyy R., Martyniuk V. Methodical approach to the selection of options for ensuring competitiveness of enterprises in the system of development of agricultural clusters // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2021. № 7(1). P. 192–210. doi: <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.01.10>.
54. Sumets A., Kniaz S., Heorhiadi N., Skrynkovskyy R., Matsuk V. Methodological toolkit for assessing the level of stability of agricultural enterprises // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(1). P. 235–255. doi: <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.01.12>.
55. Sumets A., Serbov M., Skrynkovskyy R., Faldyna V., Satusheva, K. Analysis of influencing factors on the development of agricultural

enterprises based on e-commerce technologies // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2020. № 6(4). P. 211–231.
doi: <https://doi.org/10.51599/are.2020.06.04.11>.

56. Saienko M. H. *Stratehiiia pidpriemstva*. Ternopil: «Ekonomichna dumka». 2006. 390 s.
57. Kostiuk H. V., Dubrovska I. O. *Doslidzhennia suchasnykh konkurentnykh stratehii // Efektyvna ekonomika*. 2015. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4589> (date of access: 10.12.2023).